

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ความต้องการของเกษตรกรในการรับการส่งเสริมการเกษตร
จากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนา
ภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ผู้เขียน   ร้อยโทแดนคอย พิกุลทอง

ปริญญา   วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์วราภา คุณาพร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการของเกษตรกรในการรับการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือเกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตากจำนวน 378 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการรับการส่งเสริมการเกษตร โดยการเข้ารับการฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตรกรรม เพราะจะได้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความรู้ด้านการเกษตรใหม่ๆ ที่ทันสมัย ส่วนที่เหลือไม่ต้องการฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรม เพราะไม่มีเวลาและไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้เนื่องจากเป็นเกษตรกรพื้นฐาน

การส่งเสริมการเกษตรด้านการฝึกอบรมที่เกษตรกรต้องการส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรเกี่ยวกับการเลี้ยงวัวหรือเลี้ยงสัตว์อื่นๆ การทำไร่ ทำนา และทำสวน การขยายพันธุ์พืช โดยเลือกระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมคือ 2-3 วัน ช่วงเวลาเลิกงานหรือพักเที่ยง ในเดือนเมษายนมากที่สุด วิธีการฝึกอบรมที่ต้องการคือการสาธิตหรือการศึกษาดูงาน วิทยากรควรเป็นเจ้าหน้าที่ทหารหรือเกษตรกรอำเภอก็ได้ สถานที่ที่เป็นบริเวณศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้านหรือวัด โดยใช้ภาษาไทยกลางหรือภาษาท้องถิ่นก็ได้ งบประมาณอยู่ที่ความเหมาะสมของการฝึกอบรมแต่ละเรื่อง

ปัญหาและอุปสรรคที่เกษตรกรประสบจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตร จากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา คือ ไม่มีโครงการจากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาในชุมชน การได้รับบริการจากหน่วยไม่ทั่วถึง และไม่มีหน่วยงานใด มาแนะนำให้ความรู้ด้านการเกษตร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) การเขียนโครงการ/แผนการปฏิบัติงาน ควรมี การลงพื้นที่สำรวจความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร 2) ควรจัดฝึกอบรมโครงการส่งเสริมและให้ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงวัว/เลี้ยงสัตว์ การทำไร่ ทำนา และการทำสวน การขยายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ด้านการเกษตร พืชไร่ และการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร 3) หน่วยฯ ไม่ควรสร้างเงื่อนไขในการให้ ผลตอบแทนแก่เกษตรกรที่มาร่วมฝึกอบรม 4) ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง 5) ผู้บริหารหน่วยฯ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านเกษตรโดยตรง เพื่อให้ การบริหารงานเป็นไปในทิศทางที่ดีและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานมากที่สุด

Independent Study Title Farmers' Needs for Agricultural Extension from Extension and Cooperatives Unit, the Third Regional Development Office, Armed Forces Development Command

Author Lieutenant Dandoy Pikulthong

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Warapa Kunaporn	Chairperson
Associate Professor Katin Srimongkol	Member
Assistant Professor Prateep Kochsila	Member

Abstract

The objective of this independent study was to study the farmers' needs for agricultural extension from Extension and Cooperatives Units, The Third Regional Development Office. The data collection based on survey research was done by distributing questionnaires to 378 farmers in Samngao District, Tak Province. To analyze the data collection, the percentage, mean, minimum, maximum and weight mean score were applied in this research.

The results of this study were as follows: most of the questionnaire respondents needed for the agricultural extension in agriculture training in order to improved their agricultural knowledge especially the modern agricultural techniques. However, the minority of farmers did not need for the agricultural extension by given reasons that were timeless and non-essential knowledge toward basic agriculture.

The cattle raising, farming, crop-farming, rice farming, horticulture and plant propagation were the main agricultural extension training programs needed. Moreover, 2-3 days of the training programs in the lunch time or after working period on April was the most appropriate time. The training techniques which the farmers preferred were demonstration and observation (study trip). The demonstrators or expert were from the militaries or agriculture officers communicating by Thai official accent or Thai local language. The setting up budget depended on each training programs.

There were some problems and treats that farmers had encountered from the operation of Extension and Cooperatives Units, The Third Regional Development Office. 1) No projects were planned by the military unit. 2) The unit's service was not delivered through out the local community. 3) There was no government units that advise or provide the agricultural knowledge.

The recommendations from this study were 1) The military unit should survey the actual need of farmers. 2) Training programs in raising cattle, farming, crop-farming, rice farming, horticulture, plant propagation and the process of increasing agricultural production should be set up. 3) The military unit should not make the conditions as giving rewards to farmers who participated in the training programs. 4) Following up and evaluating should be continuously conducted. 5) The management teams of the military unit should have the agricultural knowledge in order to support the objective of the military unit and benefit to everyone.